

Abstrakt

Dílo Antonína Tenzera zahrnuje tvorbu z období šesti desítek let v bouřlivých etapách vývoje československé architektury. Architekt je znám jako jeden z představitelů avantgardy a vrcholného funkcionalismu, autor fakultní nemocnice v Praze-Motole i dalších zdravotnických budov nebo hotelu Jalta, stavby spojované se socialistickým realismem. Ve své disertační práci jsem se pokusila zmapovat hlavní typologické okruhy, jimiž se Antonín Tenzer zabýval. Mým cílem bylo maximálně rozšířit portfolio známých staveb, na jehož základě jsem definovala architektova hlavní témata i aktuální problémy, na něž reagoval. Vycházela jsem především z dobových materiálů – publikovaných projektů, plánové dokumentace a spisů ze státních i soukromých archivů, jakož i z dílčí pozůstalosti, kterou mi zpřístupnila architektova rodina.

V jednotlivých tematických okruzích jsem se zaměřila na Tenzerovy zásadní realizace a úspěšné soutěžní projekty, na které později navazoval a rozvíjel je. Kromě podnětů od spolupracovníků, aktuálních debat a význačných prací jsem hledala prvky a postupy, jimiž na architektonickou diskuzi autor zpětně působil sám. Sledovala jsem vliv historických událostí a společensko-politické situace na jeho tvorbu, například v období hospodářské krize problematiku bydlení a s ní související koncept nejmenšího bytu, s nímž dosáhl svých prvních úspěchů.

V díle z průběhu poválečné obnovy Československa jsem analyzovala autorovy přístupy k soudobým snahám o revizi funkcionalismu a jejich jednotlivé tendence. Věnovala jsem se Tenzerově příspěvku k diskuzi o monumentalismu či podobě regionalistické architektury, zejména u klíčových poválečných soutěží a realizací a u tvorby z období dvouletkové výstavby. Zajímal mne rovněž rozsah jeho kontextuálního přístupu. U hotelu Jalta jsem se zabývala mírou působení národního i zahraničního umění na estetiku a program stavby, dopady vlivu ideologie socialistického realismu, předválečného užitého umění a architektury a ohlasy nadcházejícího bruselského stylu. Velkou část své práce jsem věnovala otázce přínosu Tenzerova díla v oblasti staveb zdravotnických zařízení, jež navrhoval po celou svou kariéru. Zaměřila jsem se nejen na Tenzerovy velké realizace, ale také na významné soutěžní projekty, které přispěly ke klíčovým debatám o podobě nemocniční architektury a jejímu rozvoji.